

Násilí proti úřední osobě

Vykonavatele soudního exekutora nelze považovat za úřední osobu podle § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 6 Tdo 1396/2013, ze dne 6.3.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání podaném obviněným J. K., proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 7 To 459/2012, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 3 T 26/2012, tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se zrušují rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2012, č. j. 7 To 459/2012 - 291, a jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 14. 6. 2012, č. j. 3 T 26/2012 - 235. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. se věc přikazuje Obvodnímu soudu pro Prahu 10, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

I.

Rozsudkem Okresního soudu pro Prahu 10 ze dne 14. 6. 2012, č. j. 3 T 26/2012-235 byl obviněný J. K. (dále jen „obviněný“, příp. „dovolatel“) uznán vinným zločinem násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) zákona č. [40/2009](#) Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“), kterého se dle skutkových zjištění dopustil způsobem vyjádřeným v jeho výrokové části. Za to byl odsouzen podle § 325 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2, § 81 odst. 1, § 84 a § 85 odst. 1 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání třiceti měsíců, jehož výkon byl za současného vyslovení dohledu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání čtyř roků. Podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku byla obviněnému uložena přiměřená povinnost, aby ve zkušební době dle svých sil uhradil škodu, kterou trestným činem způsobil. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání tří roků. Zároveň byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušen výrok o trestu z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 8. 8. 2011, sp. zn. 4 T 88/2011, a z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 51 T 99/2011, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obviněnému uložena povinnost k náhradě škody poškozené Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra ČR se sídlem Praha 10, Kodaňská 1441/46, IČ: 47114304, ve výši 975,- Kč.

O odvolání obviněného proti tomuto rozsudku rozhodl ve druhém stupni Městský soud v Praze, který rozsudkem ze dne 7. 11. 2012, č. j. 7 To 459/2012-291, podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného uznal vinným zločinem násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, jehož se podle jeho skutkových zjištění dopustil tím, že

v době od 11.30 hod. do 11.35 hod. dne 16. 4. 2011 v P., v druhém nadzemním podlaží v bytě č. nejprve slovně a poté fyzicky napadl poškozeného Š. F., jenž byl pověřen jako exekutorský

vykonavatel k provedení soupisu movitých věcí a ke všem úkonům s tím souvisejícím na adrese trvalého bydliště obviněného, a to na základě pověření vykonavatele soudního exekutora podle § 27 zákona č. [120/2001](#) Sb., ze dne 1. 4. 2011, které bylo podloženo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 57 EXE 23/2011 ze dne 21. 1. 2011 a exekutorským příkazem, který byl vydán Exekutorským úřadem Šumperk dne 29. 3. 2011 pod č. j. 139 EXE 06005/10-010, a to tím způsobem, že obžalovaný nejprve poškozenému bránil svým tělem vstupu do místnosti svého bytu a následně jej udeřil uzavřenou pěstí do obličeje a snažil se jej z bytu vytlačit a rovněž jej několikrát udeřil do zad a zátylku, a tímto svým jednáním způsobil poškozenému pohmoždění měkkých tkání na obličeji vpravo s poraněním ústní dutiny a poúrazovou blokádu krční páteře v jejím horním úseku, přičemž tato zranění si vyžádala lékařské ošetření a omezovala poškozeného v běžném způsobu života po dobu delší jednoho týdne.

Odvolací soud obviněnému za tento trestný čin (a sbíhající se trestné činy) uložil podle § 325 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2, 81 odst. 1, § 84 a 85 odst. 1 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání třiceti měsíců, jehož výkon mu podmíněně odložil za současného vyslovení dohledu na zkušební dobu v trvání čtyř roků. Podle § 85 odst. 2 tr. zákoníku mu uložil přiměřenou povinnost, aby ve zkušební době podle svých sil uhradil škodu, kterou trestným činem způsobil. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku obviněnému uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání tří roků. Současně podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku zrušil výroky o trestu z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 8. 8. 2011, sp. zn. 4 T 88/2011, a z trestního příkazu Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 51 T 99/2011, jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Shodně se soudem prvního stupně zavázal odvolací soud obviněného k náhradě škody poškozené organizaci.

II.

Proti citovanému usnesení odvolacího soudu podal obviněný prostřednictvím svého obhájce Mgr. L.J. dovolání, jež opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., neboť má za to, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku v první řadě uvádí, že k incidentu mezi ním a poškozeným Š. F. v bytě jeho přítelkyně skutečně došlo, slovní potyčka a následné fyzické napadení poškozeného však bylo způsobeno tím, že vykonavatel, aniž se náležitě prokázal pověřením soudního exekutora k provedení exekuce majetku obviněného, si na něm vynucoval vstup do bytu L. H. tím, že se snažil silou vtlačit obviněného do prostoru kuchyně, do níž ho odmítal vpustit. Vykonavatele podle svých slov upozorňoval, že v bytě své přítelkyně žádné věci nemá a pouze ji zde navštěvuje. Následně po příjezdu Policie ČR vykonavatel zjistil, že v bytě jsou pouze věci L. H. a jejího syna, které posléze vrátil.

Nesouhlasí s právním hodnocením odvolacího soudu, který jeho povinnost vpustit vykonavatele do prostor bytu za účelem zjištění a soupisu majetku spojil s ustanoveními § 325a o. s. ř. a § 325b o. s. ř., neboť odkaz na tato zákonná ustanovení pokládá za nepřipadný, když je zřejmé, že v okamžiku faktického výkonu rozhodnutí v bytě již nebydlel ani k němu neměl žádný právní vztah. Pokud neměl v bytě L. H. své bydliště, sídlo, případně místo podnikání ani jiný prostor, v němž by měl umístěny své věci, nebyl ze zákona povinen umožnit vstup vykonavatelům, aby do cizích prostor vstoupil a prováděl v nich jakékoli úkony či pravomoci. Vynucoval-li si tak vykonavatel i přes jeho fyzický odpor vstup do bytu L. H., které se daná exekuce nikterak netýkala, jednal v rozporu se zákonem a tedy nikoli v souladu s výkonem pravomoci soudního exekutora.

V rozporu se zákonem byl podle jeho názoru i samotný průběh úkonu, který vykonavatel v bytě

zamýšlel provést. V daném směru odkazuje i na výpověď svědka N., který celý úkon dokumentoval videokamerou. Přestože provedení důkazu tímto záznamem navrhoval již v den incidentu, po zahájení trestního řízení nebyl soudní exekutor schopen kamerový záznam o prováděném úkonu dohledat. Soudům vytýká, že ze ztráty tohoto záznamu, jež je překvapila, nevyvodily žádné důsledky ani pochybnosti o věrohodnosti výpovědi poškozeného, kterou soudy obou stupňů přijaly zcela nekriticky oproti jeho.

Nesprávnost právního posouzení skutku shledává jednak ve svém přesvědčení, že vykonavatele soudního exekutora nelze pokládat za úřední osobu ve smyslu § 127 tr. zákoníku, jednak v tom, že v konkrétní posuzované situaci (i pokud by tomu tak bylo) nepožíval poškozený ochranu poskytovanou ustanovením § 325 tr. zákoníku. Zastává názor, že vykonavatel soudního exekutora není úřední osobou ve smyslu § 127 odst. 1 tr. zákoníku, neboť trestní zákoník pod písmenem f) tohoto ustanovení přiznává status úřední osoby výhradně soudnímu exekutorovi, nikoli jeho zaměstnanci. Usuzuje, že v opačném případě by zákonodárce dané ustanovení specifikoval tak, že statutem úřední osoby disponuje rovněž další osoba pověřená touto úřední osobou, popř. by přímo v ustanovení § 127 písm. f) tr. zákoníku výslovně stanovil, že úřední osobou je rovněž vykonavatel soudního exekutora, jak tomu učinil např. v písm. h), podle něhož je úřední osobou i zástupce finančního arbitra.

Má rovněž za to, že výkon pravomoci soudního exekutora by nemohl požívat ochrany poskytované trestním zákoníkem v § 325 v situaci, že vykonavatel jednal v rozporu se zákonem nebo tehdy, zneužil-li své pravomoci. Ačkoli protiprávnost jednání vykonavatele v bytě L. H. opakovaně tvrdil, nebyla tato skutečnost soudy obou stupňů jakýmkoli způsobem reflektována. Soudy se dle něj nezabývaly otázkou, zda vykonavatel požívá ochrany dané jí statutem úřední osoby dle ustanovení § 127 tr. zákoníku také za situace, kdy postupuje v rozporu se zákonem a zda vykonavatel této pravomoci při provádění úkonu v bytě L. H. nezneužil. Neřešením této otázky zatížily soudy svá rozhodnutí vadou mající podle něho za následek nesprávné právní posouzení skutku. Za předpokladu, že by se touto otázkou soudy zabývaly a došly by k závěru, že poškozený vykonavatel statusu úřední osoby nepožíval, nemohlo by být jeho jednání kvalifikováno jako násilí proti úřední osobě podle § 325 tr. zákoníku.

Posoudily-li soudy obou stupňů osobu vykonavatele soudního exekutora jako úřední osobu, a to i za předpokladu, že se neprokázal svým pověřením k provedení exekuce a předložil pouze svůj průkaz vykonavatele, je jejich posouzení nesprávné a zakládá tak chybné posouzení celého skutku z hlediska jeho právní kvalifikace.

Závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí jemu předcházející, zrušil a sám ve věci podle § 265m tr. ř. rozhodl tak, že se zproštuje obžaloby.

Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“) se k obviněným podanému dovolání po stručném shrnutí jeho obsahu vyjádřila, přičemž k právním námitkám obviněného v první řadě zmínila, že podle § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku je úřední osobou soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce. Při exekuční činnosti se soudní exekutor řídí zvláštním právním předpisem, zejména zákonem č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále pouze „exekuční řád“). Podle § 27 odst. 1 exekučního řádu může exekutor zaměstnávat v pracovním poměru vykonavatele exekutora a další zaměstnance. Podle § 27 odst. 2 exekučního řádu exekutor může vykonavatele exekutora písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. provádí vykonavatel. Další zaměstnance může pověřit prováděním jednoduchých úkonů, které jsou předmětem exekuční nebo další činnosti. Ustanovení § 27 odst. 3 exekučního řádu vyjmenovává podmínky, které musí vykonavatel exekutora splnit, aby tuto činnost mohl vykonávat. Poškozený Š. F. nebyl přímo soudním exekutorem ve smyslu § 1 odst. 1 tr. ř. (míněno exekučního řádu). Byl vykonavatelem exekutora písemně pověřeným prováděním úkonů,

kteře ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel.

Státní zástupkyně poukázala na § 265 odst. 2 o. s. ř., podle kterého může jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), stanoví-li tak zákon nebo zvláštní právní předpis. Takovým zvláštním právním předpisem je vyhláška č. [37/1992](#) Sb., jež v ustanovení § 46 odst. 2 vypočítává úkony, které může soudní vykonavatel provádět. K těm úkonům, ve kterých je obsažen prvek rozhodování i moci, patří např. prodej movitých věcí při likvidaci dědictví soudem, úkony spojené s odnětím dítěte, prohlídka povinného a prohlídka jeho místnosti, skříní a jiných schránek, soupis movitých věcí, prodej movitých věcí, které se rychle kazí mimo dražbu, zajištění sepsaných věcí, prodej sepsaných věcí v dražbě, vyklizení nemovitostí, odebrání movitých věcí, a toho, co k nim patří povinnému a jejich odevzdání oprávněnému, úkony spojené s realizací rozhodnutí prodejem movité věci atd.

Podle státní zástupkyně provádění těchto úkonů mnohdy nese v sobě prvky rozhodování i moci. Z rozhodnutí publikovaného pod č. [49/2001](#) Sb. rozh. tr. dovozuje, že pokud může mít na základě zákona a pověření vykonavatel exekutora stejné oprávnění jako soudní vykonavatel, není důvod mu postavení úřední osoby v takovém případě nepřiznat, protože jinak by byl pro pracovníky se stejnými oprávněními zakotven rozdílný právní režim. Ve prospěch přiznání statusu úřední osoby těmto subjektům svědčí i další rozhodnutí (č. [11/1988](#) Sb. rozh. tr.), podle něhož může být veřejným činitelem i osoba, která nemá rozhodovací pravomoc, pokud by zabezpečovala výkon rozhodnutí státního orgánu, a to bez ohledu na to, zda se jedná o rozhodnutí věcně správné. Pokud by zaměstnanci soudního exekutora realizovali jeho rozhodnutí, tedy zasahovali zásadním způsobem do majetkových práv povinného nebo do jeho domovní svobody, a neměli postavení úřední osoby, mohlo by to znamenat i zbytečně sníženou ochranu povinného před těmito nesprávnými zásahy, neboť ani při zcela zřetelných úmyslných protiprávních zásazích by tyto osoby nemohly být postiženy pro trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku nebo pro trestný čin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle § 330 tr. zákoníku. Státní zástupkyně je proto přesvědčena, že vykonavatel exekutora je úřední osobou, byť odkazuje i na odlišně vyznívající závěr obsažený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. 5 Tdo 478/2004.

Poškozený vykonavatel exekutora Š. F. byl pověřen k tomu, aby označil majetek obviněného náležející do exekuce s tím, že exekuce měla být provedena prodejem movitých věcí. Účelem exekuce podle státní zástupkyně bylo nalézt movité věci obviněného. U movitých věcí přitom není na první pohled zcela zjevné, kdo je jejich majitelem, resp. vlastníkem, takže se může stát, že exekutor do soupisu pojme i takové movité věci, u nichž je sporné, kdo je jejich vlastníkem. Poškozený Š. F. se podle státní zástupkyně mohl důvodně domnívat, že v bytě, kde měl obviněný označen trvalé bydliště, se nacházejí jeho věci. Tato možnost nebyla vyloučena ani tím, že byt již na základě nájemní smlouvy užívala jeho přítelkyně L. H. Po zjištění, že v bytě jsou pouze věci L. H. a jejího syna, byly tyto vráceny. Státní zástupkyně proto neshledává v jednání vykonavatele Š. F. překročení mezí jeho oprávnění. Ochrany podle § 325 tr. zákoníku by vykonavatel exekutora nemohl požívat, pokud by svou pravomoc skutečně překročil. To však v posuzované věci dle státní zástupkyně prokázáno nebylo.

Na základě těchto skutečností státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Současně navrhla, aby tak Nejvyšší soud učinil v souladu s § 265r odst. 1 písm. a) v neveřejném zasedání.

III.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda je podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm.

h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání podala osoba oprávněná [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím uplatněný dovolací důvod.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Jinými slovy řečeno, v mezích tohoto dovolacího důvodu je možno namítat, že skutek zjištěný soudem byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, třebaže nejde o trestný čin nebo sice jde o trestný čin, ale jeho právní kvalifikace neodpovídá tomu, jak byl skutek ve skutkové větě výroku o vině popsán. Jiné nesprávné hmotně právní posouzení může záležet jak ve vadném posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska trestního práva hmotného, tak v nesprávném posouzení hmotně právních otázek jiných právních odvětví. Tento dovolací důvod neumožňuje brojit proti porušení procesních předpisů, ale výlučně proti nesprávnému hmotně právnímu posouzení (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/03). Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Povahu právně relevantních námitek proto nemají námitky, které směřují do oblasti skutkového zjištění, hodnocení důkazů či takové námitky, jimiž dovolatel vytýká soudu neúplnost provedeného dokazování. S poukazem na tento dovolací důvod totiž nelze přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost zjištění skutkového stavu, či prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. ř. (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03). Nejvyšší soud není povolán k dalšímu, již třetímu justičnímu zkoumání skutkového stavu (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03). Případy, na které dopadá ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je tedy nutno odlišovat od případů, kdy je rozhodnutí založeno na nesprávném skutkovém zjištění. Dovolací soud musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě.

Ze skutečností výše uvedených vyplývá, že východiskem pro existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. jsou v pravomocně ukončeném řízení stabilizovaná skutková zjištění vyjádřená především v popisu skutku v příslušném výroku rozhodnutí ve věci samé, popř. i další soudem (soudy) zjištěné okolnosti relevantní z hlediska norem hmotného práva (trestního, ale i jiných právních odvětví).

Z hlediska rozhodování dovolacího soudu je vhodné připomenout, že Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi

napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy. Fundovanou argumentaci tohoto mimořádného opravného prostředku má zajistit povinné zastoupení obviněného obhájcem - advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

Protože Nejvyšší soud neshledal zákonných podmínek k odmítnutí dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 tr. ř., přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části předcházející, a učinil následující zjištění:

Obě shora zmíněné dovolací námitky obviněného, tj. že vykonavatele soudního exekutora nelze pokládat za úřední osobu ve smyslu § 127 tr. zákoníku a že taková osoba, pokud překročila svá oprávnění, nepožívá ochrany poskytované ustanovením § 325 tr. zákoníku, je nezbytné pokládat za námitky, jimiž lze ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu brojit proti právnímu posouzení skutku ve smyslu jeho tvrzené nesprávnosti.

Za primárně vznesenou otázku (byť v samotném dovolání je uplatněna až v návaznosti na tvrzení o neadekvátnosti postupu) je nezbytné pokládat problematiku právního postavení vykonavatele soudního exekutora při provádění exekuční činnosti z hlediska ustanovení § 127 tr. zákoníku, neboť při jejím negativním vyřešení pozbývá právní relevance řešit otázku následující (překročení oprávnění).

Obsahově byla dovolací námitka obviněného, že vykonavatel soudního exekutora není úřední osobou ve smyslu ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, neboť ten přiznává status úřední osoby výhradě soudnímu exekutorovi a nikoli jeho zaměstnanci, již součástí argumentace v jeho řádném opravném prostředku proti rozsudku soudu prvního stupně (tj. v odvolání na č. l. 245-247 spisu). Ve vztahu k ní odvolací soud v odůvodnění svého rozsudku (str. 7-9) uvedl následující skutečnosti:

„Podle § 127 odst. 1 tr. zákoníku úřední osobou je a) soudce, b) státní zástupce, c) prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci, d) člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci, e) příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie, f) soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce, g) notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař, h) finanční arbitr a jeho zástupce, i) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoc pro plnění těchto úkolů.

Podle exekučního řádu (zák. č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti), podle jeho § 27 odst. 2 exekutor může vykonavatele exekutora písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel. Další zaměstnance může pověřit prováděním jednoduchých úkonů, které jsou předmětem exekuční nebo další činnosti.

Podle § 265 o.s.ř. (zák. č. [99/1963](#) Sb., v aktuálním znění - Provedení výkonu rozhodnutí) podle odst. 1 po nařízení výkonu rozhodnutí se postará soud o jeho provedení. Podle odst. 2 jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí může činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), stanoví-li tak zákon nebo zvláštní právní předpisy, nebo pověří-li ho tím předseda senátu; při své činnosti se řídí pokyny předsedy senátu.

Dále je nutno v souvislosti s projednávanou exekucí na movitý majetek obžalovaného uvést ještě následující:

Podle § 325a o.s.ř. vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit

osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

Současně však platí podle § 325b odst. 1 a odst. 2 o. s. ř. (že) jednak povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny, jednak, že každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup.

Jak je z výše uvedeného (pozn. zřejmé), vykonavatel exekutora (pověřený soudním exekutorem, vykonávajícím úkony, které vykonává vykonavatel (viz výše) je oprávněn zjednat si vstup do uzamčených prostor povinného, a to nejenom tehdy, když povinný na výzvu vykonavatele nesplní svou povinnost zpřístupnit vykonavateli místa, kde má své věci, ale i tehdy, když se vykonavateli nepodaří povinného opakovaně zastihnout v místě výkonu. Čili, vykonavateli je ze zákona umožněno i přes nedostatek součinnosti povinného nebo dokonce přes jeho aktivní odpor provést výkon rozhodnutí. Je-li třeba překonat fyzický odpor a útok povinného při vstupu do jeho prostor či provádění osobní prohlídky, je vykonavatel oprávněn obrátit se na příslušníky Policie ČR, aby odpor povinného či dalších osob překonaly. (pozn. V této souvislosti odvolací soud odkázal na publikace Kurka V., Drápal, L.: Výkon rozhodnutí v soudním řízení, Praha : Linde, a.s. 2004, s. 485 až 493 a Tropea, A.: Exekuce v soudní praxi, 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2006)

Pravomoc spočívá v oprávnění orgánu vykonávat veřejnou moc, přičemž veřejnou mocí se rozumí taková moc, která autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech jiných osob (subjektů), ať již přímo nebo zprostředkovaně. Musí jít o plnění úkolů, jež mají širší společenský dopad - vždy musí být obsažen prvek moci a prvek rozhodování. Úřední osobou je však nejen osoba, která přímo vydává nebo činí konkrétní rozhodnutí, ale i úřední osoba, která věcně připravuje takové rozhodnutí za podmínky, že bez takové přípravy by předmětné rozhodnutí nemohlo být učiněno, anebo která takové rozhodnutí vykonává, tedy zabezpečuje výkon rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda se jedná o rozhodnutí věcně správné nebo nesprávné (R 11/1988).

Z výše uvedeného je tak zřejmé, že statutu úřední osoby požívá i vykonavatel soudního exekutora pověřený k provedení úkonu tímto soudním exekutorem.“

Na základě této argumentace odvolací soud v dovoláním napadeném rozsudku učinil právní závěr, že „vykonavatel exekutora Š. F. tudíž při plnění úkolu byl v postavení úřední osoby ve smyslu ustanovení § 325 tr. zákoníku“.

Ve vztahu k této části odůvodnění rozsudku soudu druhého stupně lze uvést, že obsahuje citaci relevantních zákonných ustanovení, a to v jejich podobě účinné v době posuzovaného skutku. Lze doplnit, že ze zákona č. [120/2001](#) Sb. plyne i to, co je základem této námitky dovolatele (a z pohledu vydaných rozhodnutí nesporné), tj. že zákon upravuje jednak postavení a oprávnění soudního exekutora, jednak postavení a oprávnění jeho zaměstnanců. V ustanovení § 1 odst. 1 citovaný zákon stanoví, že „Soudní exekutor (dále jen „exekutor“) je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem.“ Podle § 1 odst. 2: „v rámci pověření exekutorským úřadem exekutor provádí nucený výkon exekučních titulů (dále jen „exekuční činnost“) a další činnost podle tohoto zákona.“ Podle § 2: „Exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu exekuční činnosti je vázaný jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.“

Z pohledu řešené problematiky je významné ustanovení § 5 exekučního řádu, které stanoví jednak to, že „exekutor může zaměstnávat zaměstnance“ (odst. 1), a dále to, že „na základě písemného pověření uděleného exekutorem mohou jeho zaměstnanci vykonávat úkony exekuční činnosti a další činnosti za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem“ (odst. 2).

Rozlišení zaměstnanců exekutora upravuje ustanovení § 27 odst. 1 exekučního řádu, dle něhož „exekutor může zaměstnávat v pracovním poměru vykonavatele exekutora a další zaměstnance.“ Již dovoláním napadený rozsudek pak výslovně zmínil ustanovení odstavce 2, podle něhož „exekutor může vykonavatele exekutora (pozn. tj. osobu, splňující zákonné předpoklady upravené v odst. 3) písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel. Další zaměstnance může pověřit prováděním jednoduchých úkonů, které jsou předmětem exekuční nebo další činnosti.“

Pokud z napadeného rozhodnutí vyplynulo, že vykonavatel exekutora může na základě pověření exekutora provádět jednotlivé úkony, které je oprávněn (podle § 265 odst. 2 o. s. ř.) při výkonu rozhodnutí činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), pak lze doplnit, že působnost vykonavatelů je upravena ustanovením § 46 vyhl. č. [37/1992](#) Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož:

(1) Vykonavatelé jsou oprávněni přijmout od povinného plnění, zprostředkovat vzájemné plnění oprávněného, které souvisí s výkonem rozhodnutí a v případech stanovených zákonem provádějí všechny úkony, jichž je k výkonu rozhodnutí třeba.

(2) Vykonavatelé provádějí zejména tyto úkony:

- a) prodej movitých věcí při likvidaci dědictví prováděný soudem podle ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí (§ 175u odst. 1 o. s. ř.),
- b) úkony spojené s odnětím dítěte [§ 273 odst. 1 písm. b) o. s. ř.],
- c) úkony spojené s provedením výkonu rozhodnutí o nařízení předběžného opatření (§ 273a a 273b o. s. ř.),
- d) úkony spojené s realizací výkonu rozhodnutí postižením jiných majetkových práv povinného spočívajících ve vydání nebo dodání věci (§ 320 o. s. ř.),
- e) prohlídku povinného a prohlídku jeho místností, skříní a jiných schránek (§ 325a o. s. ř.),
- f) soupis movitých věcí (§ 326 o. s. ř.),
- g) prodej věcí, které se rychle kazí, mimo dražbu (§ 326b o. s. ř.),
- h) zajištění sepsaných věcí (§ 327 o. s. ř.),
- i) označení sepsaných věcí, které nebyly zajištěny (§ 327 odst. 3 o. s. ř.),
- j) odhad sepsaných movitých věcí, nebyl-li přihrán znalec (§ 328 o. s. ř.),
- k) prodej sepsaných věcí v dražbě (§ 328b o. s. ř.),
- l) vydání výtěžku z prodaných věcí oprávněným nebo jiným věřitelům, popřípadě složení výtěžku u soudu (§ 331 a 331a o. s. ř.),
- m) vydání odebraných peněz oprávněnému nebo jejich složení u soudu (§ 333 o. s. ř.),
- n) výběr vymáhané částky z vkladní knížky nebo jí obdobné jiné formy vkladu a úkony potřebné k uplatnění práv z vkladních listů, akcií, směnky, šeku, jiného listinného cenného papíru nebo jiné listiny, jejíž předložení je třeba k uplatnění práva (§ 334 o. s. ř.),
- o) úkony potřebné ke zpeněžení sepsaných zaknihovaných a imobilizovaných cenných papírů (§ 334a o. s. ř.),
- p) vyklizení nemovitostí, staveb, bytů a jiných místností, odevzdání vyklizených věcí povinnému nebo zletilému příslušníku jeho domácnosti, předání vyklizených věcí do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli, uložení klíče od bytové náhrady u orgánu obce nebo u soudu, prodej nevyzvednutých věcí a rozdělení výtěžku tohoto prodeje (§ 340 až 344 o. s. ř.),
- q) odebrání movitých věcí se vším, co k nim patří, povinnému, nebo tomu, kdo je ochoten je vydat, a

jejich odevzdání oprávněnému (§ 345 o. s. ř.),

r) úkony spojené s realizací rozhodnutí prodejem movité věci podle § 348 o. s. ř.,

s) úkony směřující k obnovení předešlého stavu podle § 351a o. s. ř.,

t) soupisy věcí podle § 672 odst. 2 občanského zákoníku (dále jen „obč. z.“).

Lze připomenout, že ve vztahu k soudnímu vykonavateli dospěla judikatura k právnímu závěru, že tohoto je za splnění konkrétních podmínek třeba pokládat za veřejného činitele podle § 89 odst. 9 tr. zák. Soudní vykonavatel, který na podkladě pravomocného a vykonatelného exekučního usnesení provádí (příp. hodlá bezprostředně provést) soupis věcí povinného, je veřejným činitelem ve smyslu § 89 odst. 9 tr. zák. Proto povinný, jenž takového soudního vykonavatele fyzicky napadne, cloumá jím a strká do něho, aby mu zabránil ve vstupu do svého bytu a provedení zamýšleného soupisu věcí, se dopouští trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zák. - srov. rozhodnutí č. [49/2001](#) Sb. rozh. tr.], potažmo pak za úřední osobu ve smyslu ve smyslu § 127 tr. zákoníku (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139, Komentář. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 1366).

IV.

Nejvyšší soud s přihlédnutím k argumentacím obsaženým v napadených rozhodnutích a vyjádření státní zástupkyně na straně jedné a v dovolání obviněného na straně druhé dospěl k poznatku, že tyto skýtají podklad pro dvě zcela odlišná řešení.

1. Jako správná se může jevit právní argumentace odvolacího soudu vyznívající v závěr, že není důvodu k tomu, aby odlišně bylo nahlíženo na osobu vykonavatele soudního exekutora [jenž na podkladě písemného pověření soudního exekutora uděleného podle § 27 odst. 2 exekučního řádu provádí při výkonu rozhodnutí úkony, k nimž je i dle právní úpravy obsažené ve výše citovaných právních předpisech (provádí-li stejné úkony jako soudní vykonavatel, tj. v posuzované věci soupis movitých věcí podle § 326 o. s. ř.) oprávněn] a na osobu soudního vykonavatele (tj. osobu, jejíž působnost je upravena ustanovením § 46 vyhl. č. [37/1992](#) Sb.). Správnost tohoto nazírání by mohl podporovat i názor, dle něhož: „... jestliže může mít na základě zákona a pověření vykonavatel exekutora stejné oprávnění jako soudní vykonavatel, není důvodu mu postavení úřední osoby v takovém případě nepřiznat, poněvadž jinak by byl pro pracovníky se stejnými oprávněními zakotven rozdílný právní režim“ (srov. Kuchta, J., Jsou soudní exekutor a jeho zaměstnanci úředními osobami ve smyslu § 127 nového trestního zákoníku? In Dny práva - 2009 - Days of Law. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 969 - 970).

Pro názor vyslovený v dovoláním napadeném rozhodnutí, tedy že vykonavatele soudního exekutora je třeba pokládat za úřední osobu, jíž je (za splnění zákonných podmínek) poskytována ochrana ustanovením § 325 tr. zákoníku, by tak mohla svědčit argumentace založená na potřebě zajištění rovnosti trestně právní ochrany (avšak s tím současně spojené i stejné zvýšené trestní odpovědnosti) osob realizujících ve své podstatě obdobné úkony při výkonu exekuční činnosti. V tomto směru by bylo lze argumentovat tím, že (byť je z ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku zřejmé, že za úřední osobu ve smyslu citovaného ustanovení je výslovně označen jen soudní exekutor, tj. osoba definovaná zněním § 1 exekučního řádu, vykonává-li exekuční činnost přímo) stejný status je při výkonu těchto činností na základě písemného pověření třeba přiznat i vykonavateli soudního exekutora realizujícího tutéž činnost nepřimo (na základě pověření ve smyslu § 5 odst. 2 a § 27 odst. 2 exekučního řádu), neboť v takovém případě je třeba vykonavatele pokládat za zákonného prostředníka (nástroj) soudního exekutora při výkonu exekuční činnosti (příp. činností vykonávaných z pověření soudu či státního zástupce).

2. Oproti těmto úvahám však lze na straně druhé zmínit i argumenty, které svědčí pro dovolatelem prosazovaný adekvátní (doslovný) výklad ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku.

Předně je nezbytné připomenout, že od názoru zaujatého soudy nižších stupňů v dovoláním napadených rozhodnutích odlišné stanovisko ohledně otázky, koho je třeba pokládat za veřejného činitele, tj. za úřední osobu ve smyslu ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, zaujal senát 5 Tdo Nejvyššího soudu ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. 5 Tdo 478/2004. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že postavení veřejného činitele „má jen soudní exekutor, a to jen za podmínky, že vykonává exekuční činnost, dále při sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zák. č. [120/2001](#) Sb., exekučního řádu, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a požívá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena (srov. § 89 odst. 9 tr. zák.)“.

Při vědomí toho, že v označeném rozsudku nebyl status veřejného činitele přiznán poškozenému Ing. P. R., který měl jako zaměstnanec exekutorského úřadu z pověření soudního exekutora provést úkony, k nimž podle zjištění Nejvyššího soudu nebyl oprávněn („... poškozený byl pověřen provést doručení uvedeného usnesení Okresního soudu v Kroměříži i exekučního příkazu, případně sepsáním movitých věcí nacházejících se v bytě obviněného. K takovým úkonům však zaměstnanec exekutora není oprávněn, protože podle § 56 exekučního řádu písemnosti v exekučním řízení doručuje vždy exekutor buď sám nebo prostřednictvím pošty nebo jiné osoby, která provádí přepravu zásilek. Z vymezení postavení veřejného činitele v ustanovení § 89 odst. 9 tr. zák. i ustanovení § 4 exekučního řádu vyplývá, že poškozený Ing. P. R. jako zaměstnanec soudního exekutora podle § 27 odst. 1 exekučního řádu se nenacházel v postavení veřejného činitele“), a že tudíž toto rozhodnutí bylo vydáno ve vztahu k odlišnému poškozenému, tj. jinému typu zaměstnance soudního exekutora než jakým byl ve věci posuzované poškozený Š. F. (vykonavatel soudního exekutora), citované vyjádření obsažené v odůvodnění rozsudku sp. zn. 5 Tdo 478/2004 („neboť takové postavení má jen soudní exekutor...“) nelze vyložit než tak, že jím byla vyloučena možnost, aby postavení veřejného činitele, potažmo úřední osoby ve smyslu jejího vyjádření upraveného v ustanovení § 127 odst. 1 písem. f) tr. zákoníku, bylo přiznáno vykonateli soudního exekutora.

Je zřejmé, že oprít (od názoru vysloveného v dovoláním napadených rozhodnutích) odlišné stanovisko stran statusu vykonavatele soudního exekutora toliko o zmíněné rozhodnutí by nebylo zcela případné a dostačující již proto, že jednak bylo formulováno k zákonnému znaku, který byl legislativně upraven částečně odlišně od podoby vtělené do ustanovení § 127 tr. zákoníku, jednak i proto, že v době vydání rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 478/2004, tj. k datu 23. 6. 2004, nebyla oprávnění zaměstnanců soudního exekutora, tj. i vykonavatele soudního exekutora vymezena v exekučním řádu v širší, která byla zavedena jeho novelizací provedenou zák. č. [286/2009](#) Sb., s účinností od 1. 11. 2009. Právě uvedený zákon nově upravil postavení zaměstnanců exekutora ve směru rozšíření jejich pravomocí. Nadále totiž mohou vykonávat (již ne jen jednotlivé) úkony exekuční činnosti a další činnosti za podmínek a v rozsahu stanoveném tímto zákonem. V případě vykonavatele soudního exekutora to (na základě již výše citovaných ustanovení) znamená, že exekutor může svého vykonavatele písemně pověřit prováděním úkonů, které ve výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu provádí vykonavatel (§ 27 odst. 1, 2 exekučního řádu).

Na straně druhé lze zcela důvodně poukázat na to, že tato skutečnost musela být známa v době přijímání trestního zákoníku (účinnosti nabyt až za dva měsíce po výše vymezené změně exekučního řádu), který mohl - pokud zákonodárce zamýšlel tuto zvýšenou ochranu spojenou se statutem úřední osoby při plnění úkolů státu nebo společnosti, při nichž používá svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů, poskytnout i vykonateli soudního exekutora - tohoto za úřední osobu explicitně prohlásit jeho zařazením do taxativního výčtu osob obsaženého v ustanovení § 127 tr. zákoníku. Pokud tak neučinil, poté je nezbytné zvažovat, zda tím

a) záměrně vytvořil prostor k tomu, aby extenzivním výkladem byl okruh osob taxativně vymezený rozšířen o osoby další, či zda naopak

b) takto vědomě závazně (a z hlediska zásady subsidiarity trestního práva, s důsledky spojovanými s

takovým statutem v případě trestných činů obsažených v hlavě X. trestního zákoníku v zájmu zabránění přepínání trestní represe)

vymezil okruh osob, jímž je namísto na straně jedné zvýšenou trestně právní ochranu poskytnout a na straně druhé současně založit zvýšenou, případně speciální trestnost za jejich protiprávní jednání.

V případě těchto dvou variant se lze spíše klonit k závěru, že záměrem zákonem úpravy obsažené v ustanovení § 127 tr. zákoníku bylo vymezit taxativním způsobem okruh subjektů, které je nezbytné za úřední osoby pokládat, a to s důsledky (jak ve prospěch, tak v neprospěch) těchto osob.

Z dosud uvedeného plyne, že závěr o tom, zda vykonavatel soudního exekutora je úřední osobou ve smyslu ustanovení § 325 tr. zákoníku, spočívá ve správné interpretaci ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku. Není totiž patrně sporu o tom, že závěr o přiznání statusu úřední osoby vykonavatel soudního exekutora nelze činit na podkladě ustanovení § 127 odst. 1 písm. d) tr. ř. Jakožto zaměstnanec „soukromé osoby vykonávající z pověření soudu veřejnou moc v oboru justice“ (k vymezení postavení soudního exekutora srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 Aps 6/2011-85) ho totiž nelze pokládat za odpovědného úředníka jiného orgánu veřejné moci ve smyslu citovaného ustanovení (dle něhož je dovoditelné postavení úřední osoby u vykonavatele soudního). V případě akceptace právního názoru obsaženého v napadených rozhodnutích by bylo proto nezbytné jeho postavení jakožto úřední osoby odvozovat od ustanovení § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku [ve vztahu k němu v porovnání s § 127 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku z ustanovení speciálního], a to proto, že z hlediska trestně právní ochrany (a inverzně z hlediska trestně právní odpovědnosti s takovým postavením spojené) je bezprostředně vázán na svého (písemně jej pověřujícího) soudního exekutora. Jinými slovy vyjádřeno, řešení spočívá v zodpovězení otázky, jakému výkladu, zda doslovnému (adekvátnímu), či rozšiřujícímu (extenzivnímu), je nezbytné dát přednost.

Adekvátní výklad spojený s vyloučením dosahu § 127 tr. zákoníku na osobu vykonavatele soudního exekutora s sebou nese riziko možného negativního motivačního působení spojeného s vědomím beztrestnosti (resp. s vědomím možné trestnosti toliko v podobě jiných, na uvedený zákonný znak nevázaných, skutkových podstat trestných činů) a omezenější možnosti trestního postihu v případě jednání protiprávního, extenzivní výklad s sebou nese riziko „rozmělnění“ taxativního výčtu obsaženého v ustanovení § 127 tr. zákoníku. V případě akceptace názoru obsaženého v napadených rozhodnutích je zřejmě nezbytné usuzovat, že okruh osob, jež by bylo nezbytné pokládat za úřední osoby, by se nerozšířil toliko o vykonavatele soudního exekutora, ale patrně i v souladu s názorem prezentovaným v již výše specifikovaném odborném článku doc. Kuchty o další kategorie osob (exekutorský koncipient, exekutorský kandidát), neboť i tyto osoby může soudní exekutor písemně pověřit prováděním úkonů, které jsou předmětem exekuční činnosti nebo další činnosti (srov. § 21 a § 25 exekučního řádu). Zbývá dodat, že soudní exekutor může pověřit prováděním jednoduchých úkonů, které jsou předmětem exekuční nebo další činnosti, i své další zaměstnance, přičemž je vhodné připomenout, že za vykonání jednoduchých úkonů, jejichž provedením takto může podle § 27 odst. 2 exekučního řádu pověřit svého dalšího zaměstnance, se pokládá i soupis a zajištění věcí při provádění exekuce podle exekučního řádu [srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2010, sp. zn. 20 Cdo 4473/2007, v němž je tento závěr vysloven i s odkazem na instrukci Ministerstva spravedlnosti č. j. 1360/95-OOD - „Provádějí-li... soudní vykonavatelé - jakožto jednoduché úkony - také soupis movitých věcí (§ 326 o.s.ř.) a jejich zajištění (§ 324 odst. 1, odst. 2 o.s.ř.), není důvodu, aby za takové jednoduché úkony nebylo možno považovat stejný soupis movitostí a zajištění sepsaných věcí při provádění exekuce podle exekučního řádu. Logickým důsledkem... je pak závěr, že ustanovení § 27 odst. 2 exekučního řádu soudnímu exekutorovi umožňuje, aby provedením soupisu a zajištěním movitých věcí pověřil - jakožto „vykonáním jednoduchých úkonů“ - svého dalšího zaměstnance“. V návaznosti na uvedené lze poznamenat, že připuštění extenzivní interpretace jedné části ustanovení § 127 odst. 1 tr. zákoníku [dikce obsažené pod písm. f)] by

znamenal nutnost přípuštění rozšiřujícího výkladu i jeho případných částí dalších [např. dikce obsažené pod písm. g) např. na osobu notářského koncipienta].

Toto nebezpečí podstatného rozšíření okruhu subjektů, které by byly cestou extenzivního výkladu označeny za úřední osobu, společně s přihlédnutím k tomu, že v případě upraveném pod písm. h) citovaného ustanovení zákonodárce explicitně prohlásil vedle finančního arbitra za úřední osobu i jeho zástupce (a takto svou vůli stran přiznání statusu úřední osoby takové osobě transparentně projevil), vedlo Nejvyšší soud k závěru, že je nezbytné setrvat u adekvátního výkladu ustanovení § 127 tr. zákoníku, jehož důsledkem je závěr, že vykonavatele soudního exekutora není možno pokládat za úřední osobu.

K tomuto řešení dospěl dovolací soud i s přihlédnutím k dalším skutečnostem, které jím přijaté řešení podporují.

1. Samotný exekuční řád významným způsobem rozlišuje mezi osobou soudního exekutora a jeho zaměstnanci (např. úpravou kárné odpovědnosti ustanovení toliko exekutora, kandidáta a koncipienta a nikoli již dalších zaměstnanců – srov. § 116 a násl. exekučního řádu), což podporuje závěr, že tyto osoby, ač mohou na základě zmocnění zákonem vykonávat (ať přímo či nepřímo) stejné činnosti, je nezbytné odlišovat (potažmo i v rovině trestně právní ochrany a trestně právní odpovědnosti).

2. Byť si lze extenzivní výklad (jakožto svědčící ve prospěch) nepochybně představit jako možný v případě rozšíření trestně právní ochrany, jako částečně sporné by s ním přijaté řešení mohlo být vnímáno v případě rozšíření trestní odpovědnosti zákonem explicitně neuvedených osob (při vědomí, že se nejedná o zapovězenou analogii *malam partem*).

3. Názor, že „přenesení osobního statutu exekutora spojeného s exekutorským úřadem a v rámci něho i přenesení statutu veřejného činitele (úřední osoby) možné není“, zastává i komentář k exekučnímu řádu (srov. Kasíková, M. a kol, Exekuční řád. Komentář, 3, vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 4), byť je nutno dodat, že v daném směru „jak dovodila judikatura, na zaměstnance exekutora... nelze pohlížet jako na veřejné činitele (nyní úřední osoby)“ vychází z výše zmíněné judikatury.

Za stavu, kdy ani již výše citovaný odborný článek nepřinesl jednoznačnou odpověď na řešenou problematiku, o níž soudí, že „by měla být upravena v zájmu nejasností přímo zákonem, nejlépe novelizací § 127 TrZ ..“, neboť dle autora „dosavadní stav je .. nejasný, vychází přitom z rozporné, neúplné a postupem času překonané judikatury a zavdává mnoho důvodů k pochybnostem“, rozhodl Nejvyšší soud z důvodů výše uvedených způsobem, kterým dal prioritu doslovnému výkladu ustanovení § 127 tr. zákoníku.

Protože dovolací soud ve shodě s obviněným dospěl k závěru, že vykonavatele soudního exekutora nelze považovat za úřední osobu podle § 127 odst. 1 písm. f) tr. zákoníku, shledal jeho dovolání důvodným, neboť již na tomto základě je nezbytné dospět k závěru, že napadený rozsudek odvolacího soudu je zatížen vadou vymezenou ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tj. že toto „rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku“. Proto při aplikaci § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil dovoláním napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2012, č. j. 7 To 459/2012-291, jakož i jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 14. 6. 2012, č. j. 3 T 26/2012-235, a také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. dovolací soud přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 10, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Vyřešení prvotní otázky, od níž se v napadených rozhodnutích odvíjely právní závěry nižších soudů o

trestní odpovědnosti dovolatele, v podobě negativního závěru stran existence zákonného znaku objektivní stránky trestného činu násilí proti úřední osobě podle § 325 tr. zákoníku vedlo k tomu, že dovolací soud již neřešil druhou dovolatelem nastíněnou otázku, neboť její řešení již nikterak nemohlo ovlivnit jeho rozhodnutí.

Úkolem soudu prvního stupně je, aby při vázanosti právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 265s odst. 1 tr. ř.) a uplatňujícím se zákazu reformationis in peius (§ 265s odst. 2 tr. ř.) o vině obviněného znovu rozhodl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)